

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญแผนที่	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
1.3 ประโยชน์ที่ได้รับ	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย	2
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น	4
1.8 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดสมุทรปราการ	5
1.9 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ	9
1.10 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับมะหมี	11
2 ปริศนามะหมีอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ	13
2.1 ความหมายของ “มะหมี”	13
2.2 ประวัติมะหมี	13
2.3 การเล่นมะหมี	14

	หน้า
2.3.1 ผู้ตั้งปริศนาหะหมี่	14
2.3.2 ผู้ตอบปริศนาหะหมี่	15
2.3.3 เทศกาลหรือโอกาสที่เล่นหะหมี่	16
2.3.4 สถานที่เล่นหะหมี่	16
2.3.5 วิธีเล่นหะหมี่	17
2.3.6 รางวัล	18
2.4 ลักษณะปริศนาและคำตอบหะหมี่	18
2.4.1 ลักษณะปริศนาหะหมี่	18
2.4.1.1 ปริศนาอักษร	18
2.4.1.2 ปริศนาภาพ	18
2.4.2 ลักษณะคำตอบหะหมี่	18
2.4.2.1 คำตอบห้องเสียง	19
2.4.2.2 คำตอบผันวรรณยุกต์	21
2.4.2.3 คำตอบสวนท้าว	21
2.4.2.4 คำตอบดื้อคำ	22
2.5 วิธีตั้งปริศนาหะหมี่และตอบปริศนาหะหมี่	22
3. การจัดหมวดหมู่เนื้อหาหะหมี่	30
3.1 หะหมี่เกี่ยวกับพืช	30
3.2 หะหมี่เกี่ยวกับสัตว์	38
3.3 หะหมี่เกี่ยวกับอาหารการกิน	50
3.4 หะหมี่เกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้	54
3.5 หะหมี่เกี่ยวกับอาวุธ เครื่องป้องกัน และการรบ	60
3.6 หะหมี่เกี่ยวกับร่างกาย	62
3.7 หะหมี่เกี่ยวกับโรคและการรักษา	67
3.8 หะหมี่เกี่ยวกับบุคคล	69
3.9 หะหมี่เกี่ยวกับอาชีพ หน่วยงาน และยศตำแหน่ง	72

3.10	พะหมี่เกี่ยวกับสถานที่	74
3.11	พะหมี่เกี่ยวกับพาหนะ	82
3.12	พะหมี่เกี่ยวกับอาคารสิ่งก่อสร้าง	85
3.13	พะหมี่เกี่ยวกับธรรมชาติ	87
3.14	พะหมี่เกี่ยวกับนันทนาการ	89
3.15	พะหมี่เกี่ยวกับการเลี้ยงโชค	91
3.16	พะหมี่เกี่ยวกับจำนวน	92
3.17	พะหมี่เกี่ยวกับอายุ	94
3.18	พะหมี่เกี่ยวกับสรรพนามและคำเครือญาติ	95
3.19	พะหมี่เกี่ยวกับดนตรีและนาฏศิลป์	98
3.20	พะหมี่เกี่ยวกับพิธี ประเพณี ศาสนา ถิ่นที่ และความเชื่อต่างๆ	100
3.21	พะหมี่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์และกลุ่มชน	103
3.22	พะหมี่เกี่ยวกับวรรณคดี นิยาย นิทาน และบทประพันธ์ต่างๆ	104
3.23	พะหมี่เกี่ยวกับสี	111
3.24	พะหมี่เกี่ยวกับกริยาอาการ ความรู้สึกนึกคิด สภาพ และลักษณะต่างๆ	112
3.25	เบ็ดเตล็ด	121
4	คุณค่าของพะหมี่	128
4.1	ประโยชน์ของพะหมี่	128
4.2	ภาพสะท้อนจากพะหมี่	129
4.2.1	สะท้อนภาพผู้เล่นพะหมี่	129
4.2.2	สะท้อนภาพสังคม	129
4.2.3	สะท้อนทัศนคติ	130
4.2.4	สะท้อนความเชื่อ	130
4.2.5	สะท้อนค่านิยม	131
4.2.6	สะท้อนคำสอน	131

	หน้า
4.2.7 สะท้อนวัฒนธรรม	131
4.2.8 สะท้อนภาษา	132
4.2.9 สะท้อนการเรียนรู้	133
5 สรุปและเสนอแนะ	134
ข้อเสนอแนะทั่วไป	136
ข้อเสนอแนะเพื่อวิจัยครั้งต่อไป	136
บรรณานุกรม	137
ประวัติผู้วิจัย	144
ภาคผนวก ก	
โคลง	146
ภาพยนต์ 11	170
ภาพยนต์ 16	182
สีกวา	194
กลอนดอกสร้อย	208
กระจุ่มกระจิม	252
จตุพจน์	253
จตุพจน์	258
ทศ	259
ละหมี่ภาพ	260
ภาคผนวก ข	
คำศัพท์	263
คำที่เป็นชื่อเฉพาะ	317
ภาคผนวก ค	
ภาพ	355

สารบัญแผนที่

	หน้า
แผนที่จังหวัดสมุทรปราการ	7
แผนที่อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ	8

สารบัญตาราง

ตารางแสดงการเปรียบเทียบคุณสมบัติของผู้เล่นคะหมี่

หน้า

129

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	เวทีพะหมี่	17
2	กระทาย	266
3	ตัวตึกกะ	308
4	เรือสำปันนี่	309
5	สะพานบางป้อ	355
6	ที่ว่าการอำเภอบางป้อ จังหวัดสมุทรปราการ	355
7	นายจิระศักดิ์ แดงเนียม	356
8	นายไพศาล แดงเนียม	356
9	อาจารย์วิระ จำคู่ย	357
10	อาจารย์วิระ จำคู่ย	357
11	ครูและนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดบ้านระกาศ	358
12	ครูและนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดบ้านระกาศ	358
13-14	นักเรียนโรงเรียนบางป้อวิทยาคมกำลังเล่นคะหมี่	359